

ГАРМОНІЗАЦІЯ ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ ТА МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ З ВИМОГАМИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ Є ЗАПОРУКОЮ ЗБАЛАНСОВАНОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ

Вимогою сьогодення стає гармонізація законодавства та нормативно-правових актів, які регулюють організацію та управління контрольно-дозвільною системою фармацевтичного і медичного секторів охорони здоров'я України з вимогами Європейського Союзу та Світової організації торгівлі, тобто формування в нашій державі такої збалансованої національної політики контролю за обігом лікарських засобів (ЛЗ), щоб у її фокусі був пацієнт і досягалася подвійна мета балансу: з одного боку – протидія та запобігання незаконному обігу, зловживанню та нераціональному використанню ліків – не за призначенням лікаря, а з іншого – забезпечення доступності до ЛЗ усіх контингентів хворих різних класифікаційно-правових груп, а також для медико-фармацевтичних, соціально-економічних і наукових цілей.

Згідно з вимогами Болонської декларації, в стінах Національного фармацевтичного університету такою роботою займається кафедра фармацевтичного права (раніше – кафедра судової фармації, 01.09.1998 р. – 31.08.2006 р.), яка почала свою діяльність з курсу «Правові та судово-фармацевтичні аспекти контрольно-дозвільного обігу лікарських засобів» кафедри фармацевтичного аналізу та фармакогнозії Інституту підвищення кваліфікації спеціалістів фармації Української фармацевтичної академії. У подальшому навчально-методична і науково-дослідницька Діяльність кафедри переросла рамки судової фармації і відповідно до Закону України «Про вищу освіту» з метою оптимізації навчального процесу в контексті положень Болонської декларації кафедру судової фармації було перейменовано у кафедру фармацевтичного права. Судова фармація стала першою судовою дисципліною серед фармацевтичних дисциплін, яка вивчається студентами і слухачами практичної фармації та медицини і покликана служити теоретичною базою при вирішенні організаційно-правових питань, спрямованих на здійснення заходів з оптимізації процесів щодо організації та управління фармацевтичною діяльністю у сфері законодавчого, нормативно-правового і регулятивного забезпечення обігу системи ЛЗ за схемою: «держава – закон – виробник

— оптовик – менеджер – пацієнт

— лікар – провізор – ліки – контролюючі та правоохоронні органи».

Серед контингенту слухачів кафедри є провізори-організатори, провізори, провізори-інтерни, фармацевти, лікарі, медичні сестри, фахівці фармації і медицини, спеціалісти промислових підприємств і фахівці, які пов'язані з обігом засобів та речовин різних класифікаційно-правових груп (наркотичних, психотропних, отруйних, сильнодіючих, прекурсорів тощо). Основним напрямом діяльності кафедри є навчально-методична робота, її основна мета – це підготовка та перепідготовка фахівців практичної фармації і медицини, які володіють достатнім обсягом теоретичних знань і практичних навичок у галузі законодавчого, нормативно-правового, інструктивно-методичного регулювання контрольно-дозвільної системи щодо обігу ЛЗ, втілення принципів доказової фармації для забезпечення раціонального, якісного та безпечного застосування пацієнтами ЛЗ.

Навчальний процес на кафедрі здійснюється шляхом організації і проведення циклів тематичного удосконалення, виїзних циклів, стажування на робочих місцях. Фармацевтичне право як навчальна дисципліна вирішує завдання підготовки та перепідготовки фахівців практичної фармації і медицини в галузі формулярної системи та здійснення замісної терапії щодо ЛЗ, які відпускаються з аптечної мережі без рецепта або за рецептом лікаря. У процесі навчання вирішуються головні завдання теоретичного та практичного курсу, а саме: поглиблення спеціальних знань у формуванні високоосвіченого фахівця у сфері обігу ЛЗ, профілактики зловживань і правопорушень у сфері режиму контролю обігу ЛЗ, ознайомлення з порядком здійснення діяльності у сфері законного обігу ЛЗ, вивчення контрольно-дозвільного регулювання організації фармацевтичної діяльності з виробництва та реалізації різних груп ЛЗ,

моніторингу за побічною дією, небезпечністю та шкідливістю ЛЗ, ознайомлення із особливостями дисциплінарної, адміністративної і кримінальної відповідальності за дії, які пов'язані з незаконним обігом ЛЗ; вивчення організаційно-правових аспектів судової хіміко-фармацевтичної експертизи; засвоєння зв'язку судової фармації із судовою медициною, судовою психіатрією, судовою психологією, судовою наркологією, кримінологією, криміналістикою, кримінальним правом та ін.

Навчально-методична робота на кафедрі орієнтована на сьгоднішні потреби практичної фармації та медицини. Знання, які слухачі одержують під час навчання, застосовуються в їхній практиці відразу ж після повернення з курсів. У навчальному процесі також широко використовуються і результати наукової роботи співробітників кафедри.

Таким чином, на кафедрі фармацевтичного права Національного фармацевтичного університету розв'язуються проблеми безперервного професійного розвитку провізорів та лікарів з питань фармацевтичного права, доказової фармації, а також запобігання причинам і умовам, які спричиняють поширення наркозлочинності та заборонених до обігу особливо небезпечних наркотичних засобів і психотропних речовин, наслідками чого є наркоманія, токсикоманія, ВІЛ/СНІД, туберкульоз та інші розлади здоров'я відповідно до МКХ-10.

Черних В.П., Шаповалов В.